

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 154

София, 02.05.2012 г.

Върховният касационен съд на Република България, първо гражданско отделение в закрито заседание на двадесет и седми март две хиляди и дванадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЖАНИН СИЛДАРЕВА

ЧЛЕНОВЕ : ДИЯНА ЦЕНЕВА

БОНКА ДЕЧЕВА

разгледа докладваното от съдията Д. Ценева гр.д. № 784/2011 година по описа на ВКС, I г.о. и за да се произнесе, взе предвид :

Производството е по чл. 288 ГПК.

Образувано е по касационна жалба, подадена от Р. М. В. и Д. М. М. чрез техния пълномощник адв. К. К. против решение № 436 от 08.04.2011 г. по гр.д. № 2221/2010 г. на Варненския окръжен съд. В жалбата са изложени оплаквания за неправилност на решението поради съществени нарушения на съдопроизводствените правила и нарушение на материалния закон.

В изложението по чл. 284, ал.3, т.1 ГПК касаторите сочат, че са налице предпоставките на чл. 280, ал.1, т.1 ГПК за допускане на въззивното решение до касационно обжалване по разрешения с него правен въпрос за приложението на кратката придобивна давност по чл. 79, ал.2 ЗС относно земеделски имоти, подлежащи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ. Твърдят, че даденото от въззивния съд разрешение е в противоречие с практиката на ВКС. Позовават се на решение № 28 от 04.05.2010 г. по гр.д. № 844/09 г. на II г.о., решение № 217 от 17.08.2010 г. по гр.д. № 69/09 г. на I г.о. и решение № 475 от 27.07.2010 г. по гр.д. № 122/09 г. на I г.о. на ВКС. Считат, че решението следва да се допусне до касационно обжалване на основание чл. 280, ал.1, т.2 ГПК по въпроса от кой момент започва да тече придобивната давност за земеделски имоти, като постановено в противоречие с приетото в решение № 496 от 21.05.2009 г. по гр.д. № 905/08 г. на II г.о., решение № 112 от 05.03.2010 г. по гр.д. № 981/09 г. на II г.о.

Ответниците по касация В. И. Б., С. И. Б. и П. И. Б. чрез процесуалния си представител адв. П. И. в писмен отговор изразяват становище, че не са налице сочените от касаторите предпоставки за допускане на касационната жалба до разглеждане по същество.

Върховният касационен съд, състав на първо гражданско отделение, за да се произнесе по допускане на въззивното решение до касационно обжалване, взе предвид следното:

С обжалваното въззивно решение е оставено в сила решение № 2992 от 30.07.2010 г. по гр.д. № 6077/07 г. на Варненския районен съд, с което е отхвърлен предявеният от Р. М. В. и Д. М. М. против П. И. Б., В. И. Б. и С. И. Б. иск за ревандикация на недвижим имот, представляващ реална част с площ 797 кв.м от ПИ № 0115 по ПНИ на СО” 3.”, кв. Г. на [населено място], целият с площ 937 кв.м, при граници на реалната част път, ПИ № 3678, ПИ № 0114 и останалата част от ПИ № 0115. Съдът е приел за установено от фактическа страна, че с решение № 563 от 12.10.1998 г. на ПК- В. на наследниците на И. В. К. е било признато в съществуващи / възстановими / стари реални граници правото на собственост върху нива от 8.655 дка в м. ”Б. баши” в терен по § 4 ПЗР на ЗСПЗЗ, съставляваща стар имот № 225 от КП на м.” 3.”. Приел е, че с оглед редакцията на чл. 14, ал.1 ЗСПЗЗ към този момент, с постановяване на това решение процедурата по възстановяване на собствеността е приключила и решението формално легитимира ишците като собственици на възстановения им имот, от който 797 кв.м. попадат в границите на ПИ № 0115, който се владее от ответниците. Последните са наследници на И. В. Б., който през 1990 г. закупил от З. Н. С. овощна градина от 1 000 кв.м. в м. ”З.”. От своя страна праводателката му се легитимира като собственик на продаваемия имот с нотариален акт № 151 от 21.12.1965 г., с който нейния баща Н. С. А. ѝ дарил 1000 кв.м. от овощната си градина, цялата с площ от 5 дка в м. ”Б. баши”, получена от него по замяна от ТПК комисия срещу друг негов имот от 14 дка в м. ”О. борун”, за което бил съставен нотариален акт № 4/20.07.1965 г. Въззивният съд е приел, че тази замяна не е породила вещно - правно действие, поради което и последващите разпоредителни сделки с придобития по замяна имот, извършени съответно през 1965 г. и през 1990 г., също не са прехвърлили собствеността върху него. Намерил е обаче за основателно възражението на ответниците за придобиване на правото на собственост на основание изтекла в тяхна полза петгодишна придобивна давност, като е приел, че към владението на техния наследодател, продължило от влизане в сила на чл. 5, ал.2 ЗВСОНИ до 29.11.1999 г., са присъединили осъществяваното от тях владение до 22.11.2002 г.

Изложените от въззивния съд съображения за отхвърляне на ревандикационния иск очертават като съществен за изхода на спора поставения в изложението по чл. 284, ал.3, т.1 ГПК правен въпрос за приложимостта на кратката придобивна давност по чл. 79, ал.2 ЗС с оглед разпоредбата на чл. 5, ал.2 ЗВСОНИ по отношение на земеделски имоти, подлежащи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ.

По този въпрос в решение № 28 от 04.05.2010 г. по гр.д. № 844/09 г. на II г.о. на ВКС е прието, че с оглед разпоредбата на чл. 5, ал.2 ЗВСОНИ и чл. 10, ал.13 ЗСПЗЗ приобретателят може да се позове на придобивна давност след 22.11.1997 г., като тази давност може да бъде само десетгодишна. В същия смисъл са и решение № 475 от 27.07.2010 г. по гр.д. № 122/09 г., както и решение № 217 от 17.08.2010 г. по гр.д. № 69/09 г. на I г.о. на ВКС.

Служебно известно на настоящият състав е, че по повдигнатия от касаторите правен въпрос има формирана по реда на чл. 290 ГПК практика на ВКС и в обратен смисъл. Така в решение № 547 от 12.01.2011 г. по гр.д. № 660/2010 г. на II г.о. на ВКС е прието, че е допустимо придобиване на възстановен земеделски имот с изтичане на кратка петгодишна давност при условие, че владението е добросъвестно по смисъла на чл. 70, ал.1 ЗС. В този смисъл са и решение № 627 от 05.10.2010 г. по гр.д. № 1623/09 г. и решение № 863 от 18.07.2011 г. по гр.д. № 35/2010 г. на I г.о. на ВКС.

Посочените по- горе решения са постановени по реда на чл. 290 и сл. ГПК и съставляват т. нар. “задължителна практика” по смисъла на чл. 280, ал.1, т.1 ГПК. За преодоляване на съществуващото между тях противоречие при разрешаване на един и същи правен въпрос настоящият състав намира, че на основание чл. 292 ГПК следва да бъде сезирано общото събрание на ГК на ВКС за постановяване на тълкувателно решение.

Затова съдът

О П Р Е Д Е Л И:

СПИРА производството по гр.д. № 784/2010 г. по описа на ВКС, I г.о.

ПРЕДЛАГА на Общото събрание на ГК на ВКС да постанови тълкувателно решение по следния правен въпрос:

Допустимо ли е придобиването на имот, собствеността върху който се възстановява по реда на ЗСПЗЗ, с изтичане на петгодишния давностен срок по чл. 79, ал.2 ЗС от влизане в сила на чл. 5, ал.2 ЗВСОНИ или необходимият за това давностен срок е винаги десетгодишен, съгласно чл. 79, ал.1 ЗС.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: